

VRIJWILLIGE
HET GILDE VAN MOLENAARS

*Ronde stenen grondzeller uit
1712 te Biggekerke (Zld.).*

GILDE

BRIEF

DE GILDEBRIEF

MEDEDELINGENBLAD VAN HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

DE GILDEBRIEF VERSCHIJNT 4 X PER JAAR. DE OPLAGE IS 1500 EXEMPLAREN

REDACTIE : G.J. POWW

SECRETARIAAT : HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

POSTBUS 1372 1500 AJ ZAANDAM

TEL.: 075 - 311639

POSTGIRO : 2144780 t.n.v. HET GILDE VAN VRIJWILLIGE
MOLENAARS NAARDEN

BIOTOOPWACHT : E. SMIT, ESDOORNLAAN 61, 1521 EC WORMERVEER

TEL. 075 - 283123

GILDE-VERZEKERINGEN : MEVR. M.MULDER, VEENHUIZERKADE 3

1704 DK HEERHUGOWAARD . TEL.: 02207 - 13002

BLIKSEMAFLEIDERCONTROLE : Inlichtingen bij het secretariaat.

LEDENADMINISTRATIE : MEVR. E.N.POUW-SCHIPPER, ZWARTEWEG 70

1412 GE NAARDEN TEL.: 02159 - 45428

ADVERTENTIES

VOOR BEDRIJVEN OF INSTELLINGEN, DIE MATERIALEN EN/OF DIENSTEN AANBIEDEN
WELKE DIRECT OF INDIRECT TE MAKEN HEBBEN MET DE MOLENWERELD, BESTAAT DE
MOGELIJKHEID TE ADVERTEREN.

DE KOSTEN VOOR DE DIVERSE ADVERTENTIE-FORMATEN IS ALS VOLGT:

1/1 PAGINA f 130,-- PER PLAATSING

1/2 PAGINA f 85,-- PER PLAATSING

1/4 PAGINA f 50,-- PER PLAATSING

HET IS ALLEEN MOGELIJK MINIMAAL VIER PLAATSINGEN TE RESERVEREN.

VRIJWILLIGE

HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

6e Jaargang nr. 4

DECEMBER 1987

VAN DE REDACTIE

Zo vlak voor het einde van het jaar worden weer velen besmet met het z.g. terugblik-virus. Zo ook de redactie van de Gildebrief. Ondanks dat één van de regelmatig voor goede kopy zorgende mensen in dit blad vrijwillige molenaars "voer voor psychologen" noemt en hij heeft in grote trekken gelijk, hebben we toch met z'n allen wel het een en ander bereikt.

Zo draaide er dit jaar op Nationale Molendag voor het eerst meer dan 600 molens. En dit terwijl de tijd nog niet zo ver achter ons ligt, dat we al reuze trots waren te kunnen melden, dat er 500 molens actief waren geweest.

Wat het getal 500 trouwens betreft; hoelang geleden werd deze mijlpaal ook bereikt voor het aantal geslaagde leden? Het zijn in dit jaar 643. De instructeurs hebben dus niet stilgezeten.

Met Open Monumentendag dit jaar voor het eerst in ons land gehouden, draaiden ook de molens voor een groot deel mee. Daarbij komt nog dat nagenoeg iedere provincie haar eigen molendag kent, dit alles nog aangevuld met streek- en plaatsgebonden molendagen.

Dat zijn de zaken, die zo direct tot het grote publiek doordringen en met succes wat is vast te stellen aan het stijgende aantal bezoekers op de molens tijdens dergelijke evenementen.

Doch ook achter de schermen zijn vrijwillige molenaars druk doende als meedenkende en zeer zeker werkende leden van stichtings- en verenigingsbesturen.

Zo zijn er al vele van dergelijke op de molen gerichte instellingen, die het als vanzelfsprekend vinden dat wij bij het werk direct betrokken worden.

De vrijwilliger kan dan niet alleen meehelpen de molens van Nederland daadwerkelijk maar ook op het bestuurlijke vlak helpen in stand te houden. Daarbij komt nog, dat hij als bestuurslid ook de belangen van de vrijwillige molenaars kan behartigen.

Als gevolg hiervan is als direct waarneembaar feit vast te stellen, dat reeds reeds vele instellingen, welke molens beheren of in eigendom hebben, het vanzelfsprekend vinden dat alleen een vrijwillig molenaar met een getuigschrift in aanmerking komt voor het beheren, bemalen en/of bewonen van hun molens.

Er zijn echter nog diverse van deze instellingen, die het nut en de voordelen daarvan niet zien of willen zien. Ondanks dit moet men zich realiseren dat dergelijke zienswijzen heel langzaam terug te dringen zijn. We zullen dus actief moeten blijven, al hebben we de wind soms een weinig tegen, maar een molenaar is tenslotte gewend de kop goed op de wind te houden! Met andere woorden, de vrijwillige molenaar mag dan, gezien zijn inzet en daadkracht, voer voor psychologen zijn, we zijn niet meer weg te denken uit de molenwereld en dat hebben we met z'n allen bereikt.

Het schuchtere Gilde-kind van 1967 is groter gegroeid, wellicht door het veelvuldig nuttigen van door hen zelf of collega's gemalen volkoren meel.

Resumerende komt de redactie tot de slotsom, dat wij ook in 1988 ons zullen inzetten voor het behoud van molens door ze te laten draaien. Wij wensen u allen daarvoor veel wind toe en volle molenkolken.

Al drie jaar heb ik een kalender uitgegeven voor de molenvrienden met pentekeningen, zoals hiernaast staat afgebeeld. Dit is een kalenderblad van vorig jaar. Voor 1988 heb ik 12 Zeeuwse molens getekend. Belangstellenden kunnen de kalender bestellen door overmaking van f 5.-- incl. verzendkosten op postgiro 1138065 t.n.v. H. van Velzen, Assumbungstraat 38 4834 KP te Breda.

Het formaat is 21 x 13 cm groot, éénzijdig bedrukt.

Juli 1987

Lieshout, De Leest.

z	5	12	19	26	
m	6	13	20	27	
d	7	14	21	28	
w	1	8	15	22	29
d	2	9	16	23	30
v	3	10	17	24	31
z	4	11	18	25	

AGENDA - PUNTJE

Wilt u in uw nieuwe agenda even noteren dat de LEDENVERGADERING van het Gilde van Vrijwillige molenaars gehouden zal worden op ZATERDAG 9 APRIL in ARNHEM, hotel HAARHUIS

- Twee. -

MOLENASSEN

Gaarne wil ik de fabrikaatgegevens weten van de gietijzeren bovenassen van molens in de provincies DRENTHE, OVERIJSEL, UTRECHT en LIMBURG, met uitzondering van de onderstaande molens.
De overige provincies zijn al in 'kaart' gebracht.

Mijn adres is : Martin van Doornik
Kaakhornsterweg 9, 9969 PN Westernieland (Gr.)
Tel. : 05952 - 650

DRENTE:

Oldendieper "De Vliet" - NSBM Fyenoord 1858
Emmer Compasuum - H.J. Koning Foxham nr. ? jaar ?
Zuidbarge "Zeldenrust" - De Prins van Oranje nr. ? jaar ?
Gieter "Hazewind" - De Prins van Oranje 1450 1895
Gieterveen "De Eendracht" - J.M. de Muinck Keizer 125 1904
Havelte - De Prins van Oranje 563 1868
Norg "De Hoop" (Bilau) - NSBM Fyenoord 1844
Peize "Paiser Meul" - H.J. Koning Foxham nr/jaar onder vulstukken
Roderwolde "Woldzigt" - H.J. Koning Foxham 95 1904
Rolde grondzeiler - Sallandia Deventer, geen nr/jaar
Noordsleen "Albertdina" - De Prins van Oranje 1428 1894
Oudemolen "De Zwaluw" - De Prins van Oranje 14?? 1893
De Wijk geen naam - L.I. Enthoven & Co 363 1863
Zuidlaren "De Groeve" - De Prins van Oranje, niet binnen geweest, wel de askop herkend.
Zuidlaren "De Wachter" - J.M. de Muinck Keizer 121 1904
Zuidwolde "De Vliet" - L.I. Enthoven & Co 385 1864

OVERIJSEL:

Balkbrug "De Star" - De Prins van Oranje nr ? 186 ?
Deventer "Bolwerkmolen" - De Prins van Oranje 8?? 1872
Usselo "Wissinks Mol" - houten as Wesseldijk 1982 (in 1986 insteekkop)
Rijssen "Pelmolens Ter Horst" - De Prins van Oranje 636 1869
Geesteren "Grote Geesterense Molen" - L.I. Enthoven & Co nr ? jaar ?
Fleringen "Gröbbe Molen" - De Prins van Oranje 929 1874
Tilligte "Westervelds Mol" - Nijmeegsche IJzergieterij nr ? 1983
(gegoten met gebruik van houten mal van de as van de molen in Saasveld)

UTRECHT :

Kockengen "Spengense Wipmolen" - NSBM Fyenoord 1841

LIMBURG

Baexem "Aurora" - vermoedelijk L.I. Enthoven & Co, niet binnen geweest, askop moeilijk te herkennen
Beegden Molen van Niessen - insteekaskop Fa. Smulders Utrecht
Gronsveld Torenmolen - L.I. Enthoven & Co. 224 1859
Horn "De Hoop" (16-kant) - insteekaskop Van Aerschot Herenthals
Horn "De Welvaart" - Sallandia Deventer
Wolfshuis/Bemelen "Van Tienhovenmolen" - De Prins van Oranje 847 1873

Gaarne ook nog de asgegevens van NA 1983 NIEUW GEBOUWDE MOLENS, bijv. Leiden "De Put", Benthuizen, Stokkum, Cothen, IJsselstein, Rotterdam (De Distilleerketel) enz.

Bij voorbaat dank voor jullie medewerking !

= drie =

Werkgroep Nationale Molendag
Valkenlaan 8
7905 AA Hogeveen
tel. 05280-71991 (na 18.30 uur)

De 16e Nationale Molendag 14 MEI 1988

Voordat we over de komende Molendag beginnen, eerst nog even wat over de vorige Nationale Molendag.

Nog steeds komt er zo af en toe een enquête-formulier binnendruppelen in Hogeveen. Het is natuurlijk beter dan helemaal niet, maar publiceren kun je dus niet meer.

We zijn echter met de telling wel doorgegaan en we zijn nu met z'n allen op het enorme aantal van 607 draaiende molens gekomen. Natuurlijk hadden we dit jaar alles mee, maar het is toch wel degelijk het hoogste aantal tot nu toe, hetgeen natuurlijk voor de komende jaren wel weer verplichtingen schept.

Gerlof Schaap is dus gestopt na vijf jaar. Zijn opvolger Hans Petit uit Coevorden heeft de zaak overgenomen en staat te trappelen om aan zijn gedeelte van de organisatie te kunnen beginnen.

We zijn begin oktober bij elkaar geweest en hebben een aantal zaken doorgesproken. Er komen enkele kleine veranderingen.

We hebben in het verleden steeds één affiche gestuurd aan alle geslaagde leden. Omdat we vonden, dat die affiches eigenlijk niet opgehangen werden op plaatsen waar het publiek ze zag hangen, hebben we vorig jaar aan iedereen twee affiches gezonden met het verzoek er minstens één van op een goed in het oog vallende plaats op te hangen.

Een affiche, dat in de molen hangt, heeft natuurlijk niet veel wervends voor mensen die juist nog nooit in zo'n molen geweest zijn.

We zouden liever iedereen een heel stel affiches sturen, maar we moeten nu eenmaal ook met de pecunia rondkomen.

Welnu, we hebben er toch wat op gevonden. We gaan de affiche de helft kleiner maken en we sturen er naar iedereen drie stuks.

We kunnen dan ook de affiches, die nog extra bijbesteld worden juist goedkoper gaan maken. Er zullen wellicht molenaars zijn die de nieuwe affiche te klein vinden, maar we hebben in het verleden meermalen gehoord dat winkeliers of prikbord-bezitters ze te groot vonden. Helemaal iedereen kun je het natuurlijk nooit naar de zin maken, maar we moeten nu eenmaal met de ons ten dienste staande geldmiddelen zoveel mogelijk publiciteit proberen te verkrijgen.

De juiste prijzen zijn nog niet helemaal bekend, maar die worden in het volgende nummer van de Gildebrieff wel verteld. Bestellen kan nu toch nog niet.

De affiche wordt weer getekend door Boudewijn van Weel.

Vorig jaar heeft hij dat ook gedaan en de reacties waren erg goed.

De vorige affiche liet een korenmolen zien met op de achtergrond het werktuig van zo'n molen: de molensteen.

Deze keer wordt het een poldermolen. En weer is op de achtergrond het werktuig van de molen te zien, dus een schepblad.

De kleur zal overwegend blauw zijn.

Onderaan komt nog een goeie kreet te staan: U bent welkom waar de wimpel wappert" of zo iets. Wel zorgen voor die wimpel dus, laat hem elke zaterdag wapperen.

Eventuele vragen of suggesties graag aan Bert van Uffelen sturen.

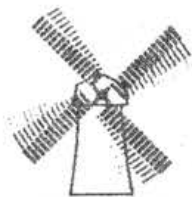
Laten we er weer een fantastische dag van gaan maken.

De Hollandsche Molen bestaat in 1988 maar liefst 65 jaar.

Dus wat extra activiteiten zijn zeer op zijn plaats.

=Nieuw=

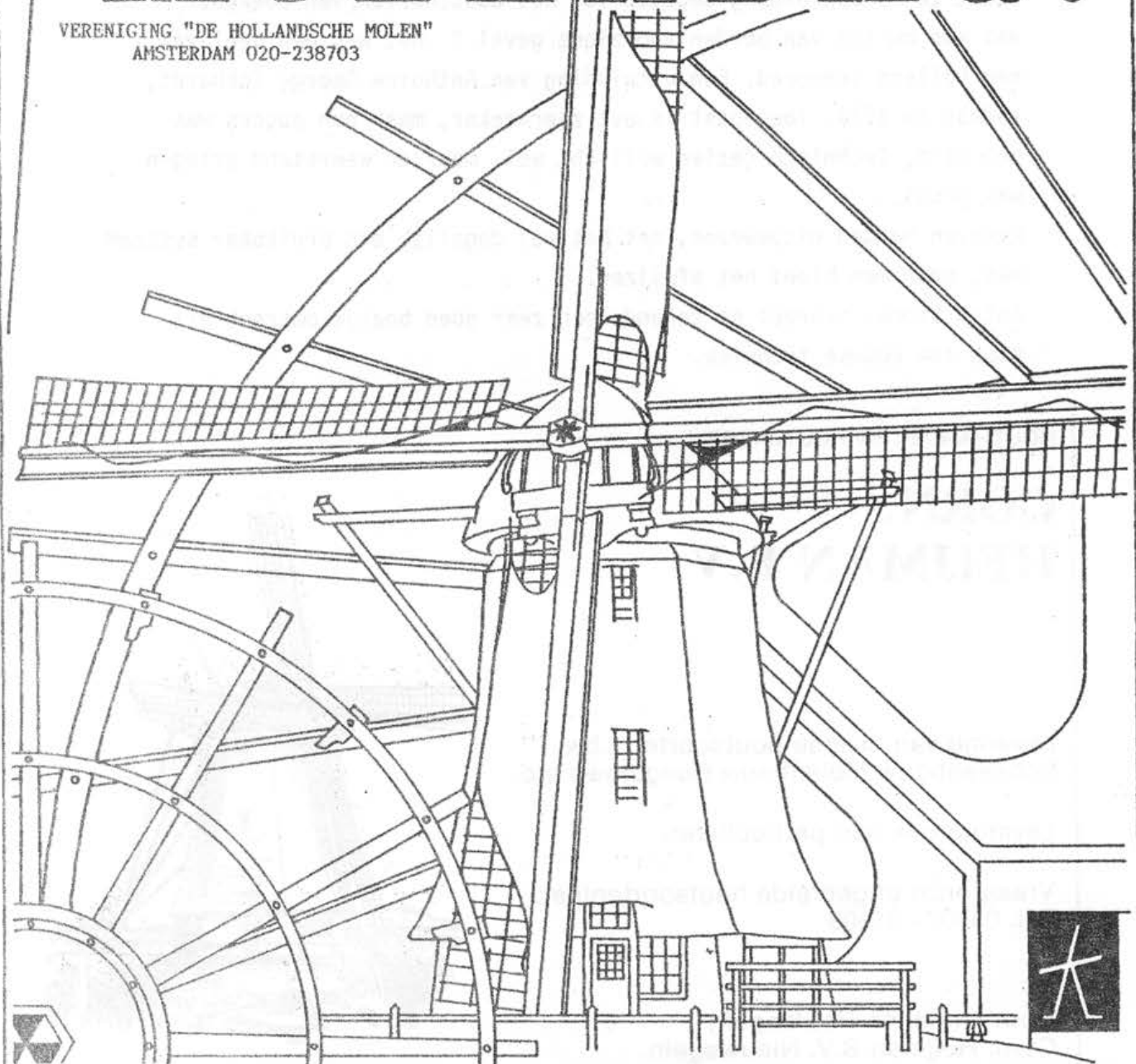
NATIONALE

14 MEI

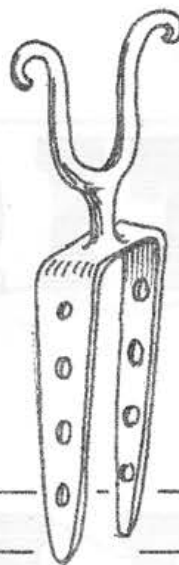
MOLENDAG

VERENIGING "DE HOLLANDSCHE MOLEN"
AMSTERDAM 020-238703

WELKOM WAAR DE WIMPEL WAPPERT

= vrij =

WAT IS DIT VOOR EEN
MOLENZAAK.

WAT WAS DAT VOOR EEN MOLENZAAK ?

De molenzaak van de vorige Gildebrief gaf weer enige problemen en heeft zelfs aanleiding gegeven tot het aanschaffen van boeken. Wat was nu het van borden voorziene geval ? Het was een deel van een hellend scheprad. Een uitvinding van Anthoine George Eckhardt, gedaan in 1771. Toegepast is het zeer zeker, maar een succes was het niet. Technisch gezien wellicht wel, maar de weerstand ertegen was groot.

Proeven hadden uitgewezen, dat het wel degelijk een bruikbaar systeem was, maar men bleef het afwijzen.

Anton Sipman schreef en tekende een zeer goed boekje omtrent dit stuk 18e eeuwse techniek.

HOUTHANDEL EN HOUTZAGERIJ

CORN. HEIJMAN B.V.

Levering van diverse houtsoorten t.b.v.
Scheepsbouw-Molenbouw-Bungalows etc.

Levering ook aan particulieren

Vraag onze uitgebreide houtsoortenlijst.
Tel. 03402 - 31308

Houthandel en Houtzagerij
Corn. Heijman B.V. Nieuwegein.

EEN VERMEENDE FOUT GECORRIGEERD

Van de hand van de bekende Rien Poortvliet verscheen dit jaar een Kerstboek in de welbekende verzorgde uitgave. Maar wat schetste onze verbazing : op het omslag stond een molen afgebeeld, welke verkeerd om draaide. Andries van der Graaf maakte Rien Poortvliet hierop attent en kreeg de volgende brief terug met een onverwacht compliment daarin opgenomen.

Zo ziet men maar weer, niet eenieder raakt geïrriteerd als men op een fout of vergissing wordt gewezen ...en zo hoort het ook.

POORTVLIET - DEN BLIEKLAAN 77 - 3769 AS BOEST - TEL. 02165-17275

nov.'87

Geachte Heren van der Graaf

Zo zie je maar : je maakt een fout
(zoals ik te uitlegde niet ik maar de Samen-
stellers van het kerstboek die mijn Schilderij
Spiegelde) en je krijgt nog een
cadeau toe !

+ zou aardig zijn om dat eens verder
uit te proberen - foute tekeningen, stonoloco -
motoren e.d. te gaan afbeelden en
dan maar wachten op de corrigerende boek-
werken !

in ieder geval - hartelijke dank voor
het bij zonder interessante materiaal,

ik heb respect voor de prachtige technische
tekeningen in het briekopstemenboek !
en vriendelijke uitnodiging leg ik de weg
+ ik in weer vinden kom - je weet maar
it ...

+ nogmaals dank
en vriendelijke groeten !

Uein
X

In de Gildebrief van september 1986 hebben wij u bericht over de nieuwe verzekeringsvorm tegen wettelijke aansprakelijkheid, waarbij ook schade aan de molen is gedekt. Dat is dus al meer dan een jaar geleden, en het is derhalve hoog tijd dat wij u op de hoogte stellen van de ontwikkelingen in het afgelopen jaar.

De W.A.-plus

De W.A.-verzekering die ook schade aan molens dekt, en die is ondergebracht bij Centraal Beheer, heeft het afgelopen jaar verrassend veel aanmeldingen gehad. Dacht het bestuur in 1986 nog dat het hooguit om 50 leden zou gaan die interesse zouden hebben, in 1987 sloten bijna 200 geslaagde leden deze verzekering af. Deze verzekering blijkt dus wel in een behoefte te voorzien. (En er is inmiddels ook een schadegeval geweest waarbij uitbetaling volgde. Zie verderop). Aangezien de bestaande W.A.-verzekering van het Gilde via Hudig nog steeds loopt (verderop vertellen we u waarom), hebben de de nieuwe W.A.-verzekering die ook schade aan molens dekt "W.A.-plus" gedoopt. Voor 1988 is voor deze verzekering een belangrijke uitbreiding gekomen:

De W.A.-plus nu ook voor leden-in-opleiding

In 1987 kon deze verzekering alleen door geslaagde leden en instructeurs worden afgesloten. We hebben nu echter, in overleg met Centraal Beheer, besloten dat ook leden-in-opleiding deze verzekering kunnen afsluiten. Zij zijn dan voor wettelijke aansprakelijkheid verzekerd, met schade aan de molens, voor zover zij onder leiding of verantwoordelijkheid staan van een geslaagd lid, een instructeur of een examiner. Wij menen dat dit een zeer belangrijke uitbreiding is van de mogelijkheid voor onze leden om zich te verzekeren tegen deze wettelijke aansprakelijkheid.

Premieverlaging W.A.-plus

Dankzij het grote aantal aanmeldingen voor deze verzekering in 1987, kon de premie worden verlaagd van f 45,- tot f 40,-. Wat u voor die premie precies voor dekking krijgt leest u verderop. Een acceptgirokaart voor dit bedrag treft u bijgesloten aan. Als de betaling binnen is krijgt u, net als bij de ongevallenverzekering, na enige tijd een verzekeringscertificaat toegestuurd.

Samenvatting van alle verzekeringsvormen via het Gilde

Aangezien er nu drie verzekeringen via het Gilde kunnen lopen, lijkt het ons goed nog eens even precies op een rijtje te zetten wat de mogelijkheden zijn:

Ongevallen

Via het Gilde kunt u als vanouds een ongevallenverzekering afsluiten. Dit is niet verplicht. Verwar een ongevallenverzekering niet met een ziektekostenverzekering. Wij gaan er vanuit dat ieder lid wel op een of andere manier tegen ziektekosten is verzekerd, hetzij via het ziekenfonds, hetzij particulier. De ongevallenverzekering waar het bij het Gilde om gaat, is een verzekering die een bepaald bedrag uitkeert in geval van overlijden, of van blijvende gehele of gedeeltelijke invaliditeit. In

geval van overlijden ontvangen de nabestaanden f 20.000,-, en in geval van invaliditeit ontvangt de verzekeringsnemer een bedrag dat afhangt van de ernst van het opgelopen letsel, en dat maximaal f 40.000,- bedraagt.

U moet een dergelijke verzekering niet zien als een uitkering voor de ziektekosten, maar om de directe financiële problemen die kunnen ontstaan door bijvoorbeeld het verlies van een werkkring ten gevolge van invaliditeit enigszins op te vangen.

Zowel geslaagde leden als leden-in-opleiding kunnen deze verzekering afsluiten, waarbij voor de leden-in-opleiding geldt dat slechts dekking wordt verleend indien de werkzaamheden worden verricht onder toezicht van een gediplomeerd lid of molenaar. Personen ouder dan 69 jaar komen in principe niet voor verzekering in aanmerking, hoewel in een aantal gevallen (goede gezondheid) deze leeftijdsgrens tot 74 jaar werd verlengd (aanvragen!). De verzekering is van kracht gedurende het verblijf op of bij molens in Nederland, en gedurende de heen- en terugreis daar naar toe.

De premie bedraagt f 17,00 per jaar. U treft daarvoor bijgaand een acceptgirokaart aan. Na ontvangst van dit bedrag krijgt u een verzekeringscertificaat. Op de achterzijde daarvan staan nadere gegevens over de dekking, en hetgeen men moet doen in geval van een ongeval.

Er zijn molenaars die zo vaak met een molen werken dat hun activiteiten niet meer behoren tot de risico's die een echte vrijwilliger loopt, die bijvoorbeeld maar één keer in de week maalt. In dat geval is er een verhoogd risico, en dus een verhoogde premie. De zogenaamde "vakmolenaars" verzekering. Die premie bedraagt f 42,50 in plaats van f 17,00. Zij die menen tot deze categorie te behoren moeten de toegestuurde acceptgirokaart verscheuren, en zelf een girokaart of bankoverschrijving uitschrijven voor f 42,50. Wel graag vermelding van uw geboortedatum!

De verzekering heeft indertijd een bedrag uitgekeerd van f 5000,- aan een vrijwillig molenaar die rugletsel opliep tijdens een ongeval bij het kruien.

Voor wie is deze verzekering van belang?

We kunnen beter zeggen voor wie niet: Heeft u reeds elders een of andere ongevallenzekeringsverzekering (dus geen ziektekostenverzekering), en u heeft apart op de polis laten aantekenen dat ook werkzaamheden als vrijwillig molenaar zijn gedekt, dan hoeft deze verzekering niet.

Als u voldoende kapitaalkrachtig bent om de financiële gevolgen op te vangen van blijvende algehele of gedeeltelijke invaliditeit, en u heeft voldoende andere verzekeringen die een kapitaal uitkeren aan uw nabestaanden in geval van overlijden, dan hoeft deze verzekering ook niet.

In alle andere gevallen is de ongevallenzekeringsverzekering verstandig (maar niet verplicht!)

Ongevallen dienen rechtstreeks aan Hudig te worden gemeld. De termijn waarbinnen dat moet gebeuren, en het adres staan op het verzekeringscertificaat dat u krijgt toegestuurd vermeld.

Wettelijke aansprakelijkheid

Al vanaf enkele jaren na de oprichting van het Gilde zijn alle leden automatisch verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid. Daarvoor behoeft niet apart te worden betaald, de premie is bij

de contributie inbegrepen. Het verzekerd bedrag is één miljoen gulden per gebeurtenis, en er is géén eigen risico. De verzekering dekt schade in alle gevallen waarbij een lid schade berokkent aan anderen. Hetzij aan die personen, hetzij aan hun goederen. Bij leden-in-opleiding geldt deze W.A.-verzekering alleen voor zover zij onder leiding en verantwoordelijkheid staan van een instructeur, een geslaagd lid of een examinerator.

Deze verzekering voorziet zeer duidelijk in een behoefte, want er zijn in het verleden reeds diverse uitkeringen gedaan. D.a. de volgende schades:

Een schaap van een boer doodgeslagen door een wiek.

Een naast de roed geparkeerde auto beschadigd tijdens het kruien.

Een naast de roed geparkeerde auto beschadigd bij het lichten van de vang.

Een onder de stelling geparkeerde auto besmeurd met teervlekken tijdens het teren van de stelling.

Een onder de stelling geparkeerde auto liep een deuk op door het naar beneden gooien van een steen door de molenaar.

Een kapotgeslagen lichtkoepel op een dak omdat de wiek ertegenaan sloeg.

U ziet, allemaal gevallen waarin de molenaar verweten kon worden dat hij niet goed heeft opgelet. En dat is tevens de essentie van zo'n verzekering; u moet aansprakelijk worden gesteld door iemand, en er moet aantoonbaar zijn dat u nalatig bent geweest.

(We vragen ons trouwens wel af, gezien bovenstaande schades, of de vrijwilliger er niet verstandig aan zou doen borden "Parkeren verboden" bij de molen aan te brengen!!!)

Schade dient gemeld te worden aan het secretariaat van de Gildeverzekeringen; Mw.M.Mulder, Veenhuizerkade 3, 1704 DK Heerhugowaard, tel.02207-13002.

Wat niet onder deze collectieve verzekering valt is schade aan de molen door nalatigheid. En dat is nu juist wel gedekt bij de nieuwe "W.A.-plus" verzekering van Centraal Beheer, maar waarvan de premie niet in de contributie is inbegrepen.

W.A.-plus verzekering

We noemden deze verzekering ook wel "molenverzekering", maar die term kan misleidend zijn, want het is geen verzekering voor schade t.g.v. bijvoorbeeld storm of brand. Het gaat weer om wettelijke aansprakelijkheid. U moet er dus de schuld van zijn dat schade aan de molen ontstond. Als er zomaar een molenonderdeel het begeeft, zonder dat er sprake is van schuld of nalatigheid van de vrijwillig molenaar, wordt niets uitbetaald. In het afgelopen jaar is één schade opgetreden die hieronder viel: door onoplettendheid liet een zeil los, en rukte in zijn gang een deel van de voorkeuvelens en van de vorst van de molen weg. Schade een kleine duizend gulden. De maatschappij betaalde uit.

Een belangrijk voordeel van deze W.A.-plus verzekering is, dat ook produktaansprakelijkheid eronder valt. Zou een korenmolenaar meel leveren dat verontreinigd is, waardoor de afnemers ziek worden, dan is de schade die daaruit voortvloeit gedekt. Maar bij "produkt" hoeft u niet alleen te denken aan het produkt dat de molen levert, maar ook aan de koffie die de molenaar zijn gasten voorzet, en ook de pannekoeken die hij bijvoorbeeld op molendag verkoopt. Mocht daar bijvoorbeeld een stuk glas in zitten, waardoor iemand ietsel oploopt, dan valt die schade onder deze W.A.-verzekering!

=tlen=

Deze verzekering kent een eigen risico van f 250,- voor schade aan molens, en f 100,- voor andere schades. Echter, het Gilde heeft de premie die de maatschappij berekent, iets verhoogd, en met dat geld een risico-fonds gevormd, waaruit die eigen bijdrage kan worden betaald. In bovengenoemd geval is de moleneigenaar dan ook helemaal schadeloos gesteld, en ons lid heeft géén f 250,- eigen risico behoeven te betalen.

De maximale uitkering voor schade aan de molen is f 100.000,- per gebeurtenis.

De premie bedraagt voor 1988 f 40,-, waarvoor u bijgaand een acceptgirokaart aantreft.

Aangezien deze verzekering ook duidelijk van belang is voor de moleneigenaar, ligt het voor de hand dat die de premie geheel of gedeeltelijk betaalt. Wij raden molenaars aan om hierover (vooraf) met de eigenaar van de molen in overleg te treden. De verzekering blijft echter op naam van de vrijwillig molenaar staan, en de premie kan derhalve ook uitsluitend door hem worden voldaan. De eigenaar kan u dus alleen achteraf misschien de premie geheel of gedeeltelijk terugbetalen.

Deze W.A.-plus verzekering is voor wat betreft schade aan de molen niet interessant voor molenaars die tevens eigenaar van de molen zijn! In dat geval wordt namelijk niet uitgekeerd. In feite dekt deze W.A.verzekering ook alle risico's die al via Hudig bij de collectieve W.A. van het Gilde waren ondergebracht (schade aan goederen en personen). Toch heeft het bestuur gemeend die W.A. aan te moeten houden, omdat daar geen eigen risico geldt, en bij Centraal Beheer wel. En omdat de contributie van het Gilde veel te hoog zou worden als de de W.A.-plus voor alle leden zou worden aangegaan.

Een enkele andere molenorganisatie heeft, ook bij Centraal Beheer, een soortgelijke verzekering voor hun molenaars. In dat geval dient u een keuze te maken. Let daarbij niet alleen op het verschil in premie, maar ook op een eventueel eigen risico, en op het feit of de verzekering alleen geldt voor de molen(s) van die organisatie, of, zoals bij het Gilde, voor elke molen in Nederland waar degene die de verzekering afsluit, komt. Schade dient gemeld te worden aan het secretariaat van de Gilde-verzekeringen; Mw. M.Mulder, Veenhuizerkade 3, 1704 DK Heerhugowaard, tel. 02207-13002.

Het ziet er naar uit, dat het dorp Vaassen (Gelderland) over enige tijd, d.w.z. 1988 / 1989, weer over een maalvaardige korenmolen zal kunnen beschikken.

Dank zij de inzet van het bestuur van de "Stichting Vaassens Molen", de medewerking van het verenigingsleven, de initiatieven van vele plaatselijke organisaties en de financiële steun van de gehele Vaassense bevolking, is in recordtijd ruime f 200.000,-- bijeengebracht voor de restauratie van de oude "Daams Molen". Dit bedrag was door de Gelderse Molencommissie en de Gemeente Epe - waarvan Vaassen deel uitmaakt - als voorwaarde gesteld om voor subsidie in aanmerking te komen. Zodra de totale financiering rond is, zal de opdracht voor de restauratie worden gegeven. De verwachting en het streven is, dat de opdracht nog in 1987 kan uitgaan naar "Molenbouw Groot Roesink" in Voorst (Gld) voor het specifieke molenmakersgedeelte en naar het aannemersbedrijf van Laar in Vaassen voor wat betreft de restauratie van het stenen onderachtkant.

"Ijs en weder dienende" zal Vaassen in 1989 weer kunnen beschikken over een rietgedekte, achtkante stellingkorenmolen midden in de dorpskern.

Uit de vele bronnen van inkomsten van de Stichting mag hier worden genoemd

het bronzen beeldje - hoogte 14 cm -

gemaakt naar het beeld "de molenaar"

van de Vaassense beeldhouwster Greet

Jaspers, dat is geplaatst bij de

"stomp" van "Daams Molen". Van de 200

aangemaakte en genummerde beeldjes

zijn er nog 20 beschikbaar voor de

prijs van f 150,--. Kunststof exem-

plaren kosten f 19,95. Belangstellen-

den kunnen zich richten tot de

Penningmeester van de Stichting

Hr. H. Heemsker; tel.05788-1484.

Het Stichtingsbestuur heeft na-

tuurlijk ook zeer veel belangstel-

ling voor de overname van nog

bruikbare onderdelen van het gaand

werk, zoals bijvoorbeeld een

bovenas. Het contactadres hiervoor

is: Hr.P. te Riele; tel.05788-1316.

Stichting Vaassens' molen

DE WIND VAN ACHTER KRIJGEN

Het goede Nederlandse gezegde is, zoals ieder weet: "De wind van voren krijgen." Op zich heeft dit gezegde een negatieve klank, maar als molenaar ben je er uiterst tevreden mee.

Zoals eenieder weet, of dient te weten, is het malen met wind uit Zuid-Oosten prettig. Het geeft veelal mooi weer, dus lekker temperatuurtje tot soms broeierig toe.

Maar... het is wel oppassen geblazen want voor je het weet zit de wind in de tegenovergestelde hoek. Dit speelt zich af zo tegen het einde van de middag onder invloed van de dan invallende zeewind.

Doch als dit met het opkomen van onweersbuien gepaard gaat, zoals op 4 mei jl. gaat de wind om in nog geen 2 à 3 minuten zonder uit het Zuid-Oosten geheel weg te vallen. De situatie is dan, je staat, al let je nog zo goed op, met vier volle met je rug naar de wind, met zeilen alsof het een schip is dat vóór de wind wegloopt, zo lekker bol.

Het eerste wat je dan hebt te doen, is zo snel mogelijk de vang erop en de kneppel bijzetten om de vang steun te verlenen. Zodra de molen stil staat dan de kneppel (pas) vol aantrekken. Daarna direct de pal in laten vallen. In deze situatie sta je dan wel stil, maar wat dan? Ruk nu niet in paniek aan het onderstaande zeil, want dat slaat onherroepelijk uit de handen. Handel in deze situatie rustig en in overleg. De molen staat reeds stil, dus het grootste gevaar is reeds bedwongen. De zeilen moeten er echter toch af, dus wat nu te doen. Er zit niets anders op dan de molen $\pm 180^\circ$ om te kruien, zodat hij weer op de wind staat.

Ten eerste: gooi nooit in deze situatie de bezetketting of kruiketting zondermeer los. Een molen komt nimmer zo te staan, dat de wind echt recht van achteren invalt. De wind zit of iets links of iets rechts van de staart. Het is natuurlijk ten eigen voordele dat men besluit die kant op te kruien waar de staart reeds naar toe gedraaid staat t.o.v. de wind. Laten we er vanuit gaan, dat de wind links van de staart zit. De kortste weg naar "op de wind" is dus krimpens kruien. De molen zou, indien hij geheel los gezet werd, ruimend om willen, daar de wind de dwarsstaande roe precies dwars op de wind wil drukken.

In verband hiermee eerst de kruiketting naar rechts uitbrengen over de bezetketting heen. Daarna langzaam krimpens om gaan kruien tot de bezetketting bijna weer strak staat naar links. Nu het spaakkettinkje er weer op en de bezetketting op de volgende paal of ligger uitzetten. Vervolgens doorkruien en zonodig ook eerst de kruiketting verder zetten. Let op !! nooit de bezet- en kruiketting op dezelfde paal vastzetten, in negen van de tien gevallen is dan de als eerste daarop vastgezette ketting geblokkeerd en niet meer los te nemen. Herhaal dit net zo lang, tot de molen zo staat dat het verantwoord is de zeilen weg te trekken en te klampen.

De zaak is tijdens deze werkzaamheden nimmer de kruiketting gelijktijdig los te trekken met de bezetketting.

We zijn ervan uitgegaan, dat men alleen op de molen is, dus zonder hulp. Is die wel aanwezig, dan is deze hulp uiterst welkom bij het steeds verzetten van de kettingen. Vertrouw er echter nooit op, dat bij het verzetten van de bezetketting, de molen in bedwang gehouden kan worden met het lichaamsgewicht. Dus altijd bij het verzetten van de bezetketting het spaakkettinkje erop. Voorkomen is beter dan genezen.

=derkien=

De procedure bij het geval dat de wind rechts van de staart zit, is iets anders. Hier dient als eerste losgenomen te worden de bezetketting, waarna hij zo strak mogelijk uitgezet kan worden op de eerste paal of geschikte stellingligger links van de staart.

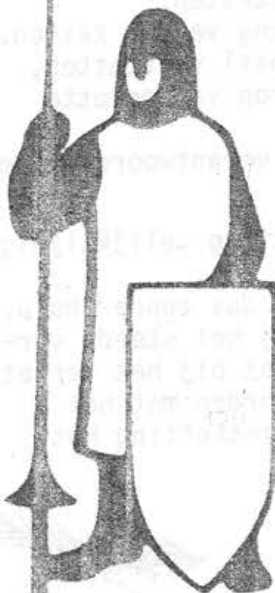
Nu krachtzetten op het kruirad en het kettinkje eraf en direct doorhalen om te kruien. Zover mogelijk kruien als de bezetketting toelaat, spaakketting er weer op en de bezetketting verplaatsen.

Ook dit herhalen tot de zeilen zonder gevaar weggenomen kunnen worden. Bij deze niet te onderschatten klus, dient er in beide gevallen op gelet te worden, dat bij lichtkruierende molens de neiging kan optreden, dat de molen zodra het naar de wind toedraaiende end door de wind gaat, de molen veel lichter gaat kruien, zoniet uit zichzelf verder gaat.

Dus nooit te grote einden ketting uitzetten om in zo weinig mogelijk handelingen de molen om te zetten.

Maar ondanks alles, controleer altijd tijdens het malen, waarom een molen opmerkelijk in snelheid afneemt. Denk nimmer : hij begint wel weer. Deze gedachte kan je veel zorg berokkenen om diverse redenen. Blijf opletten, de wind is een wispelturige speelmakker gebleken.

SCHADE DOOR HOUTWORM, BOKTOR, ZWAM EN SCHIMMEL? DOORSLAAND OF OPTREKKEND VOCHT? OVERLAST VAN DUIVEN OP GEBOUWEN?

VRAAG RENTOKIL OM EEN GRATIS EN VRIJBLIJVENDE
INSPEKTIE EN EEN DESKUNDIG ADVIES.

LEDEN VAN HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS EN
MOLENBEHEERDERS ONTVANGEN VOOR WERKZAAMHEDEN AAN
MOLENS 10% KORTING.

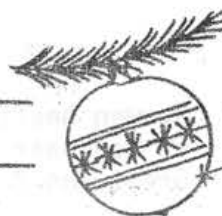
RENTOKIL HEEFT VESTIGINGEN IN GEHEEL NEDER-
LAND DUS OOK DICHT BIJ U.

BEL NU: 070-99 65 64

Rentokil

beschermt en bestrijdt

Postbus 52, 2280 AB RIJSWIJK (Z.H.) Volmerlaan 9, 2288 GD RIJSWIJK (Z.H.)

Werkt het malen met een molen verslavend ?
Wat voor kick geeft het om zich geheel vrijwillig in het zweet te kruien,
waarbij het transpiratievocht zich vervolgens mengt met een flinke hoeveelheid
regenwater ?

Waarom doet iemand zo iets ? Veel mensen sturen op zulke dagen geen hond
naar buiten. Het zou misschien een onderwerp zijn voor een studie van
iemand met interesse voor psychische afwijkingen van bepaalde groepen
mensen.....

Donderdag 19 november.

Het komt niet zo vaak voor, dat iemand vrijwillig 's morgens begint om in
de regen de molen te kruien van WNW naar ZW, om daarna de vier kletsnatte
zeilen voor te leggen. Vervolgens is er de pech, dat de molen geen uitzicht
biedt naar het westen. Dat is de reden om zo af en toe naar buiten te moeten
om te kijken naar de lucht. Die is laag en donkergrijs en weet de hele dag
niets beters te doen dan zich van water te ontlasten.

Eén ding is zeker : er komt een einde aan. Op dat moment is de molenaar
steeds bedacht. Voorlopig echter regent het nog steeds. De molen loopt
prima : continu en mooi regelmatig. De barometer zakt gestadig, maar staat
niet slecht. De radio, alsmede Hans de Jong, verwachten dat het in de middag
gaat regenen, maar het is de hele morgen niet droog geweest.

Het loopt inmiddels tegen vieren in de middag. Door de dichtbeslagen ruiten
is ook aan de luwe kant van de molen niets te zien en bovendien wordt het al
wat donker.

Plotseling staat de molen ineens stil en er is geen geluid meer te horen.
Met in het hoofd de gedachte : Nou zit het goed fout, ren ik naar buiten.
Het regent nog steeds, maar in een oogopslag zie ik dat de wind van ZW,
zwak NW is geworden en dat de molen stilstaat. Aan de lucht is - vlakbij -
heel lage bewolking te zien.

Het is een rij donkere flarden, bijna zwart, onder de verder egaal grijze
lucht. In slagorde komt deze bewolking overzetten; het front passeert.
Onmiddellijk begin ik te kruien met enkel een dun jack aan, dat z'n beste
dagen heeft gehad en toen nog wel waterdicht was. Terwijl ik in het kruirad
loop en op moet passen om niet mis te stappen met al die natte gladheid,
kijk ik eens naar het wiekenkruis. Het uitzicht wordt belemmerd door
neerstortende regen op mijn brilleglazen, maar ik zie dat de molen teregend
langzaam achteruit wil gaan draaien. Omdat ik toch het kruirad uitmoet om
de kruiketting opnieuw uit te leggen, gooi ik meteen de vang erop.
De molen staat stil, maar er moet nog veel verder worden gekruid. De zwakke
wind belandt uiteindelijk pal in het noorden en het regent nog steeds.
Deze keer werden de schoorsteenkleppen niet vergeten om om te zetten,
want anders is de molen zo aanstonds niet meer bewoonbaar door de rook
van de kachel.

In de hoop, dat na deze snelle winddraaiing (koufrontpassage) de wind
wel weer wat zou opsteken, krui ik de molen naar het noorden.
Na anderhalf uur is er nog steeds geen maalwind, maar de wind krijgt wel een
meer buig karakter. Bij de nieuwsberichten wordt nog steeds over ZW tot
W-wind gerept, een vermelding die niet klopt en met gemengde gevoelend
wordt ontvangen. Eerst werkt zo iets op de lachspieren, maar een ogenblik
later overheerst toch de gedachte dat ons nationaal weerinstituut, of
anders de mensen van de radionieuwsdienst, ons behoorlijk in de drup
laten staan.

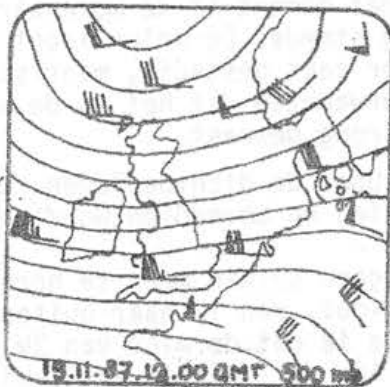
Het is inmiddels behoorlijk donker geworden als ik de zeilen wegrol.
Ondanks dat het nieuwe regenjack dat ik nu gebruik, behoorlijk afsluitbare

= rijfken =

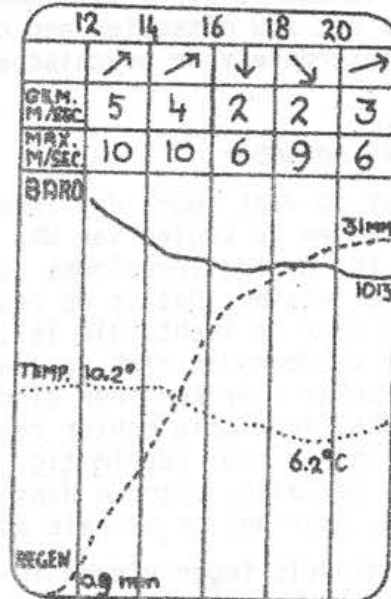
mouwen heeft, loopt het water van de zeilen af tot onder de oksels.
Op weg naar huis vraag ik me af : Is dit nou lol, of zoals dat heet :
Great fun ?

I

II

III

Blijkbaar is het zo iets, want de volgende dag (vrijdag 20 november) is het al laat in de middag als er tijd is om te gaan malen. Het water in de polder staat zwaar boven peil als gevolg van de vele regen van de vorige dag. Het buitenwater heeft dezelfde kwaal, omdat alle gemalen hun uiterste best doen om het water weer weg te malen. Het regent weer, het is zwaar buig en de wind zit in de daarvoor kenmerkende hoek : noordwest. Het is noodzakelijk om voortdurend te zwichten en bij te leggen, als men tenminste iets meer wil presteren met de molen dan langzaam rondgaan. Het is weer waarbij de molenaar veel bij de staart is te vinden en waar hij zich weer laat natregenen.

Vrijwillig molenaar : voer voor psychologen.....

= resten =

NIEUWE LEDEN VAN ONS GILDE :

G.A. van Baardwijk, Mgr.dr.Th.Goossenstraat 32, 5683 JC Best
K. van Laar, Tolhuis 13-21 , 6537 MR Nijmegen
M.C.M. van der Zande-van den Broek, Past.Jansstraat 7, 6658 AZ Beneden Leeuwen
C.P.H. Vis, Oudegracht 234, 1811 CR Alkmaar
J.W. Westbroek, Dorpsstraat 82, 2931 AG Krimpen a/d Lek
H. Kieft, Korte Belkmerweg 34 A, 1756 CC 't Zand
H.A.H. Weisfelt, Lindestraat 44, 4005 CM Tiel
A.H. van de Werken, Giessenland 84, 4223 MZ Hoornaar
T.A.M. Elshof., Vinkwijkseweg 13 A, 7038 EP Zeddam
I.C.B. van der Rest, Houtdraaijerstraat 3, 1825 AL Alkmaar
H. Ouweeneel, Irenestraat 5, 2974 BR Brandwijk
W. Koster, Nwe Ebbingestraat 177, 9715 BC Groningen
A.P. Groen, Hoofdstraat 78, 9975 VT Vierhuizen
H.P.C.M. Joosten, Putterstraat 46, 5512 BM Vessem
W.P.M. Beckers, Kempweg 30, 6051 JN Maasbracht
A.M. van Kampen, Osdorperweg 519, 1067 SR Amsterdam
Mevr. M. den Braven, Venlosingel 200, 6845 JD Arnhem
P.A. den Haan, Hogewoerd 140, 2311 HV Leiden
T.T. Overdijk, H.v.Deventerstraat 10, 8921 VG Leeuwarden
J. Hetebrij, Veemarktstraat 10, 9724 GA Groningen
J.C. de Wolf, Sytwinde 38, 2631 GT Nootdorp
R.D. Lont, Mariëndaal 1210 , 6715 CH Ede
J.M. Nijeboer-ter Voorde, Radewijkerweg 19, 7791 RJ Radewijk
J. Nijeboer, Radewijkerweg 19, 7791 RJ Radewijk
C. Treffers, Paterserf 741, 4941 AP Oosterhout
M.A.P. Hovens, Bakheidehof 41, 6845 GA Arnhem
P. Hänsch, Rudolf Stadtersstrasse 4, D 1000 Berlin
G.F. Cramer-Knijnenburg, Rode Polder 3, 2374 BP Oud-Ade
C.J.P. Verstegen, Geertjesweg 92, 6706 EE Wageningen
F. Tettero, Columbusstraat 129, 2561 AD 's Gravenhage
K. Strijk, Reelaan 44, 9675 NW Winschoten
E.C. Bakker, Radijsstraat 73, 9741 BM Groningen

RESULTAAT VAN DE NAJAARSEXAMENS 1987

Op woensdag 23 september slaagden op de beltkorenmolen te Roggel

M.P. van Deursen uit Someren en P.E.M. Berkers uit Mierlo

Op dinsdag 29 september slaagden op molen "De Star" te Balkbrug

W.P. Kattier uit Enschede en Th. de Vries uit Hardegarijp

Op vrijdag 9 oktober slaagden op standermolen no. 2 te Heusden

P.J. Meulendijks uit Asten ; A.L.C. van Hamont uit Raamsdonksveer ;

J.P. Lebbing uit Leidschendam en D.A. Smolders uit Rotterdam

Op dinsdag 13 oktober slaagden op molen "De Hoop" in Tholen

R.J. Frank uit Vlissingen ; J. Schipper uit Borssele

en G.J. de Vlieger uit Puttershoek

Op woensdag 21 oktober slaagden op de "Havekes Mölle" te Twello

B.C.M. van Genuchten uit Vaassen ; G.J. Hekman uit Opijnen ;

E. Lodder uit Eibergen en R.P. Weichold uit Duisburg

Op donderdag 29 oktober slaagden op de "Stofmolen" te Wijdenes

R.C.R. Brommer uit Wieringerwaard en F.J. van der Heijden uit Haarlem

Op vrijdag 6 november slaagden op de "Putmolen" te Aarlanderveen

A.J. Mol uit Kinderdijk ; A. Raaphorst uit 's Gravenhage en

C. de Bie uit Naarden.

Wij hopen, dat al deze geslaagden hun 'draai' zullen vinden, zodat er weer 19 molens in Nederland en 1 molen in Duitsland meer draaien !

= achsien =

Over MOLEN "DE HAAS",

Voorgeschiedenis

In 1982 besloot het gemeentebestuur van Benthuisen de tot een wrakke stomp vervallen koren-stellingmolen De HAAS te restaureren, nadat een poging in 1974 mislukt was.

De Hollandsche Molen en Het Gilde van Vrijwillige Molenaars vertelden daarop, tijdens een informatiedag in Benthuisen, iets over molenrestauraties in het algemeen en over de noodzaak een gerestaureerde molen in bedrijf te houden.

De verhalen waren zo overtuigend dat binnen enkele maanden elf Benthuisers zich bij het Gilde meldden en met de opleiding begonnen.

Om elkaar niet voor de voeten te lopen is toen meteen al een rooster gemaakt voor praktijkdagen op molens in de omgeving.

Een tweede aanleiding voor onderling contact (er was voorlopig nog geen eigen molen waarmee we ons konden bezighouden!) was het organiseren van vervoer naar de maandelijkse theorieavond van het Gilde in Maassluis.

We leerden elkaar door één en ander wel aardig kennen, maar het was uiteraard nog erg vrijblijvend.

de Vereniging Benthuiser Molenaars.

Voorbereiding

In de tweede helft van 1983 zijn we vervolgens eens om de tafel gaan zitten om te bespreken hoe we na de restauratie met de molen zouden moeten omgaan. De molen zou in eigendom komen van een Stichting en we realiseerden ons dat we als toekomstige molenaars wat zaken moesten regelen en vastleggen. Want ons uitgangspunt was dat we bij toerbeurt de verantwoording voor de molen moesten hebben.

We hebben toen nagevraagd of zo'n oplossing ook al eens ergens anders was gekozen. Maar voorzover we hebben kunnen nagaan was, als er met meer mensen op een molen werd gewerkt, er altijd één vaste molenaar die de eindverantwoordelijkheid had.

Regelingen

We hebben daarop besloten zelf een aantal regelingen te maken, uitgaand van

- het vormen van een vereniging van Benthuiser Molenaars, met statuten,
- een overeenkomst met de eigenaar van de molen "Stichting Molen de Haas",
- een reglement voor het gebruik en dagelijks beheer van de molen.

De regelingen zijn eind 1984, nadat in goed overleg overeenstemming met de eigenaar was bereikt, officieel vastgesteld.

Het doel van onze Vereniging is volgens de statuten

"het houden van toezicht op, en het regelmatig draaien en/of malen met de molen De Haas te Benthuisen.

Ze tracht dit doel te bereiken door het aantrekken van een voldoende aantal vrijwillige molenaars als lid van de vereniging."

Voorwaarden voor lidmaatschap zijn o.a.

- voor gewone leden:

.getuigschrift uitgereikt door 'De Hollandsche Molen'

.lidmaatschap van het 'Gilde van Vrijwillige Molenaars'

- voor adspirantleden:

.het volgen van de opleiding tot vrijwillig molenaar onder auspiciën van 'Het Gilde van Vrijwillige Molenaars',

.tenminste 25 uren maal en/of draaipraktijk.

=negentien=

Verder zijn in de statuten geregeld zaken van: bestuur, geldmiddelen, contributie, beroepsmogelijkheden, andere huishoudelijke zaken, e.d. De eis van 25 praktijken op andere molens hebben we gesteld voor het bestwil van de leerling om hen niet meteen al met de steeds wisselende molenaars op De Haas te confronteren.

De overeenkomst met de Stichting is opgesteld uitgaand van de model-overeenkomst van De Hollandsche Molen.

In deze overeenkomst wijst de Stichting onze Vereniging aan als de organisatie die verantwoordelijk is voor het gebruik en het dagelijks beheer van de molen. Ze benoemt de gewone leden van de Vereniging tot molenaars op de molen.

In de overeenkomst is verder onder andere geregeld:

- de Vereniging zal tenminste één dag per week gedurende tenminste 5 uren met de molen draaien en/of malen,
- de Stichting zal zich niet rechtstreeks tot de molenaars wenden, maar altijd tot het bestuur van de Vereniging,
- de Vereniging mag zonder toestemming van de Stichting geen anderen dan gewone en aspirantleden de molen laten bedienen,
- als de molen draait moet er een molenaar op de molen aanwezig zijn,
- alle financiële baten van het draaien en malen zijn voor de Stichting.

De overige artikelen volgen de modelovereenkomst, zei het dat voor 'molenaar' steeds 'Vereniging' is gehanteerd.

Tot spijt van Stichting en Vereniging is De Hollandsche Molen niet bereid gebleken de bemiddelingsrol uit de modelovereenkomst ook voor de molen De Haas op zich te nemen.

De derde regeling is het 'Reglement voor het Gebruik en Dagelijks Beheer'. Hierin is onder andere vastgelegd:

- dat het bestuur van de Vereniging de contacten met de Stichting onderhoudt,
- dat het bestuur een dienstrooster opstelt,
- dat de volgens dit rooster aangewezen molenaar de leiding op de molen heeft en dat de roosterperiode steeds een week is,
- dat in geval van geschillen op de molen contact moet worden opgenomen met een bestuurslid,
- dat de molenaar van dienst tenminste op zaterdag gedurende 5 uren met de molen moet draaien/malen,
- overige verplichtingen van de molenaar.

Een van die verplichtingen is het bijhouden van een maalboek, waarin aantekening moet worden gehouden van

- tijdstippen van draaien en malen
- weersomstandigheden
- zeilvoering
- tellerstand
- bezoekersaantal
- onderhoud en gebreken
- aan- en afgevoerd produkt

Als het de gewone rechtuit-molenaar-met-hulpen nu met al deze regelingen duizelt en als hij zich afvraagt of dat nu allemaal nodig is dan zeggen wij: "Ja. Met de aanpak zoals die bij De Haas gekozen is: ja!"

Niet dat we dagelijks of wekelijks die regelingen steeds doornemen, en vaak kunnen we ze ook met soepelheid hanteren, maar in geval van verschil van opvattingen hebben we iets waarop we met elkaar kunnen terugvallen.

Samenvattend:

- de Stichting is de eigenaar en werkgever,
- de Vereniging is de werknemersorganisatie en
- de regelingen beschrijven rechten en plichten.

...en de praktijk!

want je kunt je zaken nog zo aardig beschrijven, we zijn natuurlijk mensen met en onder elkaar.

Molenaars, ook verse, hebben ieder hun eigen opvattingen.

Als je met elkaar, met ook het delen van verantwoordelijkheid, op een molen wilt werken zoals dat in Benthuisen gebeurt moet je er wel tegen kunnen dat niet alles zal gaan als wanneer je de enige bent die het voor 't zeggen heeft. Als je zo niet met elkaar wilt of kunt omgaan moet je er niet aan beginnen of er snel uitgaan.

Als er verschil van mening of opvatting is of ontstaat moet je daar over willen praten en je bij de Verenigingsbeslissing neerleggen.

Natuurlijk zijn er regelmatig van die zaken. Vooral in het begin hebben we nog al eens moeten bepraten, wat nu precies de scheiding was tussen de verantwoordelijkheid van de Stichting en wat bij ons thuishoorde. En later ook wel wat de molenaar van dienst zelfstandig kon beslissen en waarvoor hij contact moest opnemen met de Vereniging.

Maar we zijn snel aan elkaar gewend, de onderlinge verhoudingen zijn goed en open, en in ontspannen overleg worden beslissingen genomen waar ieder mee kan leven.

Wij in Benthuisen hebben in ieder geval gemerkt dat tot nu toe voor bijna allen de voordelen ver opwegen tegen de nadelen.

Ik noem die toch maar even:

Voordelen

- in de roosterweek heeft de molenaar de volle dagelijkse verantwoordelijkheid,
- er zijn altijd mensen beschikbaar voor klussen,
- je hebt altijd mensen waarmee je over molenvragen kunt overleggen,
- je houdt ook nog tijd (zaterdagen!) over voor andere zaken.

Nadelen

- na je roosterweek moet je de molen 'uit handen geven' aan een college die er hier en daar andere opvattingen op na houdt,
- je moet altijd rekening houden met het Verenigingsbelang.

Maar, zoals gezegd: in Benthuisen vinden we dat de voordelen overwegen.

De praktijk is gelukkig ook dat de Verenigingsdiscipline geen keurslijf is: dat je ook kunt zien welke molenaar die week op de molen is!

Aan de gebruikte knopen, aan de stand waarin het kruis bij het verlaten van de molen is gezet, aan de zeilvoering, aan het aantal enden dat de molen van hem mag maken, aan de kwaliteit van de gezette koffie, aan de instructie, aan de organisatie van de werkzaamheden tijdens draaien, malen, wegen, afschieten, onderhoud, enfin: speelruimte genoeg.

Naar buiten toe, en dus ook naar de Stichting, is er evenwel maar één molen en maar één Vereniging Benthuiser Molenaars!

Wél zijn de verschillende taken verdeeld.

Naast natuurlijk voorzitter, secretaris en penningmeester zijn leden belast met

- de coördinatie van het onderhoud,
- de zorg voor het gereedschap,
- de boeken en tijdschriften,
- het dagelijks contact met de Stichting,
- de aan te voeren grondstoffen en het af te voeren produkt,
- het contact met de afnemers (we malen voor een bakker en voor partikulieren)

We komen zo eenmaal in de 2 á 3 maanden als leden bijelkaar, vergaderen met een agenda, maar alle andere zaken kunnen ook aan de orde komen.

Een lid van de Stichting is bij deze bijeenkomsten ook altijd aanwezig.

Zo voorkomen we dat zowel binnen de Vereniging als tussen de Vereniging en de Stichting wrijvingen of onduidelijkheden ontstaan.

=eenentwintig=

Het werkt goed. Nogmaals: omdat voor molen De Haas de mensen en partijen hun eigen opvattingen en hun belangen op de weegschaal leggen mét de gemeenschappelijke. De belangen van Molen De Haas in Benthuisen. Waar we zeer trots op zijn en ons graag voor inzetten.

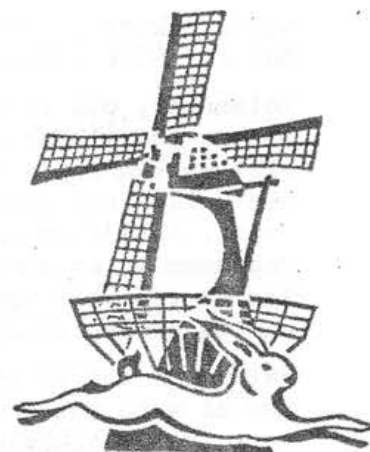
Tenslotte: geld levert de Vereniging Benthuiser Molenaars aan ons molenaars niet op. Integendeel. We betalen f 25 per jaar contributie, waarvan we de koffie op de molen, de borrel op de bijeenkomsten en de cadeautjes bij feestelijkheden in molenaarskring betalen.

Zo is het niet alleen goed en nuttig dat er een Vereniging Benthuiser Molenaars is, het is ook nog leuk!

En wie er over denkt ook op zo'n manier met een molen om te willen gaan, of de volledige reglementen zou willen hebben, moet ons dat maar laten weten. Het adres van de secretaris is : A.M.Rietdijk, Croesinck 2, Benthuisen
Tfn 079-310 267

We willen onze ervaringen dan graag bespreken.

Namens de Vereniging,
C Boonstra,
voorzitter.

**De Haas
Benthuisen**

GEMEENTE HEUSDEN

In de vesting Heusden staan drie houten standaardmolens. Om deze molens regelmatig te laten draaien, is het noodzakelijk dat het aantal vrijwillige molenaars wordt uitgebreid.

Personen die bereid zijn om regelmatig een molen te laten draaien, een voltooide opleiding voor vrijwillig molenaar hebben en op redelijke afstand van de vesting Heusden wonen, worden verzocht contact op te nemen met de heer R.P.J. Broos, telefoon 04162 - 2277.

Schriftelijke reacties kunt u richten aan Burgemeester en wethouders van Heusden, Pelsestraat 17, 5256 AT Heusden.

=tweeen twintig=

UITGAVEN VAN HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

Informatie I t/m X	algemene informatie over praktijk, zeilen, smeren, vangen, weer, onderhoud, bliksemafleider e.d.
Informatie XII	opbouw wipmolen en achtkante molen, G.J. Pouw
Informatie XVI	waarom draaien wieken linksom, waarom hellende as, tonmolen, E. Smit
Informatie XVII	turbine-molens, J. Meessen
Informatie XIX	molenaarservaringen, J. Kaal
Informatie XX	kruiwerken, G.J. Pouw
Informatie XXI	weercursus, P.W. Rosier KNMI

Het boek "Wieksystemen voor polder- en industriemolens" door G.J. Pouw omvat o.a. de Informaties VIII, IX, XIII, XIV en XV.

Gratis worden verstrekt:

Bladen voor maalboekje leden-in-opleiding
Bladen voor maalboekje geslaagde leden
Richtlijnen voor het examen vrijwillig molenaar
Modelcontract voor vrijwillige molenaars
Folder Gilde-verzekeringen

Voor inlichtingen en het bestellen van boeken kunt U contact opnemen met de ledenadministratie van het Gilde van Vrijwillige Molenaars:
Mevr. E.N. Pouw-Schipper, Zwarteweg 70, 1412 GE Naarden. Tel. 02159-45428.

VOOR DE OPLEIDING AANBEVOLEN LITERATUUR

Molens Ir. F. Stokhuizen	5e herziene druk.
Opleiding Watermolenaar	Ing. J. den Besten. Prijs en levering aanvragen bij Ing. J. den Besten, Vreelandseweg 12, 3632 EP Loenen a/d Vecht Tel. 02943 - 3364
Kijk op molens J.Th.Balk	Uitgave Elsevier ISBN 9010024458
De Windmolen en zijn onderdelen J.G. Wiessner	Postgiro 1162733 t.n.v. penningmeester Vrienden v.d. Gelderse Molen. Prijs: f 30,-- incl. porto.
Zingende Stenen	D.J. Abelskamp f 45,-- excl. f 7,50 verzendkosten
Rond Zingende Stenen	D.J. Abelskamp e.a. f 45,-- excl. f 7,50 verzendkosten Girerek: 148232 t.n.v. Rabo-bank Midden-Westland t.g.v. rek. 13.53.85.210 t.n.v. penningmeester cursuscommissie, Barendse te Poeldijk. Beide boeken gelijktijdig besteld: f 99,-- incl. verzendkosten.

VRIJWILLIGE

HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

HET GILDEBESTUUR

VOORZITTER	Hans de Nie, Bloemendaalseweg 188, 2051 GL OVERVEEN. Tel.: 023 - 275202
SECRETARIS	Dick-Jan Braay, Koningsdiep 78, 1509 WE ZAANDAM. Tel.: 075 - 311639
PENNINGMEESTER	Gerard Barendse, Beatrixstraat 79, 2685 BH POELDIJK. Tel.: 01749 - 45580
EXAMENCOÖRDINATOR	Jan Spruit, Molenviergang 8, 2761 BK ZEVENHUIZEN. Tel.: 01802 - 2613
LEDEN	Gerrit Pouw, Zwarteweg 70, 1412 GE NAARDEN. Tel.: 02159 - 45428 Gerbrand de Vries, Limmerweg 4, 1911 NA UITGEEST. Tel.: 02513 - 12166 Boudewijn van Weel, Nieuw Bussummerweg 92, 1272 CK HUIZEN. Tel.: 02152 - 51695

VRIJWILLIGE

HET GILDE VAN

MOLENAARS